ضي لة هةلَبذاردن فسربووم؟ .... خاليد هةركي

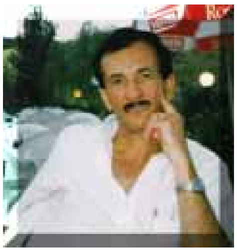

بۆ ئه وه ی وه كوو به ڕێز.. . توشی، هه له ی زمانه وانی یا هه له ی نه فامی نه بم، هه لبژاردنه كه ی سالی 1992 ی كوردستان به یه ك لێ دوان ئُفلیج نه كه م و بلێم ئه مه یه كه م هه لبژاردنی ئازاده تێیدا به شداری ده كه م . ده بێ بلێم له دوه م هه لبژاردنی ئازاد و یه كه م هه لبژاردنی سه رتاسه ریی عێراقی ئازاددا چی فێر بوم؟

هه ر چه نده ته مه نی هه لبژاردنه كه له كوردستان و عێراق به یه ك رۆژ دیاری ده كرێ به لام بۆ ئێمه ی ئاواره و په راگه نده له هه فته یه ك كه متر نه بوو، به لای كه میشه وه ده بوایه له دوو جار كه متر نه چیت بۆ بنكه ی هه لبژاردن (جارێك بۆ ناونوسین و جارێك بۆ كۆنترۆل كردنی ناوه كه ت و جارێكیش بۆ ده نگدان . (

له م هه فته یه دا مێژو یه كی بچوككراوه و دونیاو وولاتێكی بچوككراوه خرایه به رده م هه ر هاوولاتی یه ك كه تیایدا خۆی ورۆلی خۆی به دی بكات .

من یه كێك بوم له و هه زارانه ی كه تادوا ڕۆژی ده نگدان خۆمم پێ ساغ ویه كلا نه ده كرایه وه،تواناى وه لامی ئه و هه مووپرسیارانه م نه بو كه له مێشكم دا گیریان خواردبوو ده خولانه وه، په نام بۆ ئه م و ئه و ده برد سودێكی ئه وتۆی نه بوكه وه لامێكی پڕ به پێستم بداته وه .

ئه وه تا هه ندێكیان تا ئێستا هه ربه تازه یی بێ وه لام ماونه ته وه، دواى مشتوو مڕو دانوستانێكی چه ند هه فته یی كه وتمه بڕیاری ئه وه ی گه ر بۆ دۆزه خیش بێ مرۆڤ خۆی له زۆرینه ڕه های میلله ته كه ی خۆی جیا نه كاته وه، گه ر له به ر خۆشم نه بێ له به ر مندال و كه سو كارو ده ورو به رم بێ. ناچار بڕوام به ووته یه هێنا كه ده لێ (كرده ی په شیمان باشتره له نه كرده ی په شیمان . (

به پێویست ده زانم كه له دوای هه لبژاردن ئه نجامه كه ی هه لسه نگێنم له ده رئه نجامه كه ی وورد ببمه وه تابزانم تاچ ئاستێك له كرده مان په شیمان یا دلخۆش بوم

سه ره تا هه لسه نگاندنمان بۆ پرۆسه كه ی ده ره وه ی وولات ئه وه یه كه من پێم وایه كه تاكه بزوێنه ر له ده ره وه ی وولات بتوانێ كارت تێ بكاو بت خرۆشێنێ هه ستی نه ته وایه تی ونیشتمان په روه رییه .

مرۆڤ كاتێك نیشتمانه كه ی جێهێشتوه به نیمچه كاول وزۆربه ی خه لك برسی وكه م ده رامه تی جێهێشتوه، ئه م تابلۆیه وابه ئاسانی له به ر چاوان وون نابێ له هه ر خۆشی یه ك دابیت وێنه ی ئه م تابلۆیه به دواته وه یه،كاتێك گوێ بیستی بانگه وازی وولات ده بیت كه م ده رون هه ن بتوانن دان به خۆیانه وه بگرن به پیر ئه م بانگه وازه وه نه چن گه ر سه یركه ین له خۆپیشاندان و گرد بونه وه ی خه لك له بۆ نه ته وایه تیه كاندا كه سی وا به دی ده كه ین كه له كوردستان ئاماده نه بوه ته نها دلۆپێ ئاره قه ش بۆ كوردستان بڕێژێ نه ك خوێن .

چی واله و خه لكه ده كات له ئاواره یی كورد په روه رونیشتمان په روه ر بێت؟

دیاره له ده ره وه كاتێك بۆ هه رفه رمانگه یه ك بچیت به ر له وه ی له ناوت پرسیار بكه ن ڕاسته وخۆ پرسیار له ناوی وولاته كه ت ده كه ن، بۆ ئێمه ی كورد ئه م پرسیاره ی ئه وان له

پرسیاری تاقی کردنه وه ی بکالۆریا ی لای خۆمان گه لێ قورستره به لکو هه ست بریندارکه ریشه. ده پرسین ده لێین بۆ؟
له قوتابخانه کاتێك وه لامی پرسیارێك ناده یته وه دیاره که نایزانی،له گه ل نه زانینیشدا چی ده کرێ! به لام بۆ وه لامی ئه م پرسیاره ی کارمه ندان یا هاولاتیانی ئه م وولاتانه سه ر ئێشه ت بۆ دروست ده بێ، چۆن: تۆ وه لامی پرسیاری به رامبه رت چاك ده زانی به لام وه لامه که ی به شه رمه زاری و هه ست به گوناهه وه ده ده یته وه، ئه گه ر بلێیت نایزانم ئه وا ده بێته نیشانه ی ده به نگی و نه فامی.
من هیچ کاتێك ئاماده نیم به بڕواوه بلێم من عێراقیم ئه م پرسیاره ی ئه وان وام لێده کات یه که م جارو دوه م جار هه ربلێم من کوردم،یا بلێم من خه لکی کوردستانم. ئه ویش ناهه قی نیه بلێت کوردستان یانی کوێ؟
من ده بێ خۆم له گێلی بده م گوایه وا هاته گوێم که ده لێ کوردستانی کوێ! یه کسه ر ده لێم: کوردستانی عێراق .
دوباره ده کاته وه ده لێ: عێراقیت؟
ده لێم به لێ کوردستانی عێراق!
بۆجاری سێیه م وبۆ مسۆگه ر کردن له وه لامه که م ده لێ:عێراق، وانیه؟
بۆ ئه وه ی ئه و دیالۆگه کۆتایی پێ بێ و چیتر ئه م پرسیاره دوباره و سێباره نه بێته وه له کورتی یه وه ببرێته وه، ده لێم: به لێ .
ئه م کارو هه لوێسته هه فتانه چه ندین جار ڕو به ڕوی هه مو خێزانێك ده بێته وه .
کاتێك بڕیاری به شدار بونم دا و چونه وه م بۆ ژێر ئالای سێ ئه ستێره و الله اکبر که ی به عس بۆ یه که م جاربو له ژیانمدا هه ستم به خیانه ت کرد،خۆم پێ نه گیرا له وه لامی به خێرهاتنی دۆستێکم به ده نگی به رزه وه هاوارم کرد، خۆشبی برام سوپاست ده که م ئه وا منیش هاتوم نوێژی جو بکه م، ئه وه نیه هاتومه ته (مونه زه مه ی به عس) له گه ل ریزم بۆ بۆچون ی ئه وکوره دلسۆزانه ی له وێ کاریان ده کرد .
له گه ل ئه وه شدا تا ئێستا من له چونه که م په شیمان نیم هه رچون باشتر بو له نه چون، له چونه که ش باشتر ئه وه بو له بنه ڕه تدا ئه م پرۆسه یه نه کرابا،تا جارێکی تر ئه مجاره یان به ئیمزاو ڕه نجی خۆمان بڕیاری زینده به چالی خۆمان ده رنه که ین هه ر وه کو کردمان، به ده ستی خۆشمان قه فه زبۆخۆمان دروست که ین و به پای خۆمان بچینه ناویه وه .
ئه وه ی لێی فێربوم و بڕواشم پێی بو که کورد به هه ر شێوه یه ك و هه ر چۆنێکی به یه ك بانگه واز بڕژێته سه ر شه قامه کان به مانای یه کگرتن ته واوده بێ و سه رچاوه شی له هۆشیاری وهاو بیری یه وه وه رده گرێت. هه مو یه کگرتنێکی کوردیش بێگومان پیلانێکی دوژمنی پێ هه لده وه،شێته وه و خه ونه نه زۆکو خه یاله خاوه کانیان تێك ده شکێنێ که ده بێته تۆقانو له ناوچونیان ئاواره ی کوردیش پتر لای یه ك خۆشه ویستتر و به ڕێز تر ده بن .
شتێکی تر که لێیی فێر بوم ئه وه یه گومانم له وه دانیه که بلێم،عه ره ب هه ر عه ره به هه رچه نده ئاستی ووشیاریی به رزتر بێ ئه وه نده ئاستی ڕق و کینه ی به رامبه ر به کورد له گه لی به رز ده بێته وه .
شتێکی تر که له م هه لبژاردنه فێربوم، بروابونم به وه ی چه ند هه نگاو له عێراق بچینه پێش ئه وه نده هه نگاویش له پارچه کانی تری کوردستان وه دور ده که وینه وه .

ئه مانه و گه لێ وانه ی تر له م هه لبژاردنه فێربوین، به لام بابزانین چی له هه لبژاردنه کانی ناوه وه ی کوردستان فێربوین؟

من نامه وێ باس له کاره هونه ری و ته کنیکی یه کانی هه لبژاردن بکه م چونکه ئه م بابه ته بسپۆری خۆی هه یه .

ئه وه ی وه کو ئه زمون له پرۆسه ی هه لبژاردن به جیاوازی پێکردن له گه ل هه ردو هه لبژاردنه که ی سالی 1992 و ئیم سالدا. گه لێ شت به دی ده کرا که نیشانه ی ئه وه به خۆوه هه لده گرت که ئێمه میلله تێکین ڕوه و دیموکراتیه ت هه نگاو ده نێین به هاو زه مان له گه ل پاراستنی چه ند دیارده یه کی خێله کی له پراکتیزه کردن و پیاده کردنی سه ره تاکانی دیموکراتیه ت که ئیمرۆ پێ ده نێینه پایه سه ره تاییه کانی په یژه که وه .

به هۆی سیاسه تی (توافق) که شه رعیه تی خۆی ته نها له وه وه ده ست دێنێ کاتێك به ناوی سه رجه م میلله ته که ته وه دان وستان له گه ل کاربه ده ستانی وولاتانی دراو سێ یا له گه ل داگیر که رانی وولاته که تدا بکه یت ئه م مه بده ئه ده کرێ ته نها له م مه جاله دا پیاده ی که یت، به لام بۆ کاری حزبیی نێوان دوو حزبی هاو ده سه لات پیاده کردنی ئه م مه بده ئه به زه ره ری جه ماوه ر ته واو ده بێ .

ماوه ی 13 سال کوردستان به شێوه چاره ی (توافق) به رێکرا ئه نجام و ئاکامه که ی له هه موان رون ودیاره .

کارێکی باش کرا ئه م جاره یان خه لکی بۆ ده نگدان له سه ر ئاستی پارێزگاکان به ره و سه ندوقه کان چون تا ده نگ به حزبه کان بده ن، به لام بریا پارتی دیموکراتی کوردستانیش بۆ ئه م مه سه له یه به ته نیا و به بێ هاوپه یمانێتی حزبه کوردستانیه کانی تر کاندید ده کرا. له م حاله ته دا له مه رگه سات و سیاسه تی (توافق) ڕزگاریمان ده بوو .

ئه مه یان مه سه له یه ك، مه سه له یه کی تر که تیایدا ده وری تاکه که س وون نابێ ئه وه بوو بریا خه لکی له ته ك ده نگدان به حزبه که ی ده نگی بۆ که سی کاندیدکراویش بدابا، له م حاله ته شدا چالاکی و ده وری تاك له کۆمه ل دا دیارو به رچاوتر ده بوو .

ئه مه و چه ندین که مو کوریی تر که ده کرێ بۆ داهاتوو که لکیان لێ وه ربگیرێت .

خالید هه رکی هۆله ندا 10-02-05
khalidherki@chello. nl

www. serben. com